

เทศน์เช้า วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนสฺสวโร

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ตั้งใจฟังธรรมๆ ฟังธรรมด้วยสัจธรรมใจ

เวลาหลวงตาท่านสอน ท่านเทศน์สดๆ ร้อนๆ เราฟังสดๆ ร้อนๆ ไม่ได้เทศน์ให้กระดาศ ฟัง เอาไปพิมพ์ เอาไปต่างๆ ไปเป็นกระดาศทั้งนั้นนะ ท่านว่าเอาให้กระดาศฟัง เวลาศึกษาใน พระไตรปิฎก พระไตรปิฎกมันทางวิทยาศาสตร์ ทางวิทยาศาสตร์ การจดจาวริก การจดจาวริกไว้ การเก็บไว้มันเป็นเอกสารต่อเนื่องกันไป แต่เอกสารก็เป็นเอกสารใจ

แต่ถ้าหัวใจของเรา ถ้ามันฟังธรรมๆ วันนี้วันพระ ถ้าวันพระ วันพระวันที่เราจะประพฤติ ปฏิบัติ เราจะแสวงหาบุญกุศลของเรา ถ้าแสวงหาบุญกุศลของเรา มันเป็นสัจจะเป็นความจริง เป็นวิทยาศาสตร์ นี่ผลของวิญญะ

ผลของวิญญะคือทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำคุณงามความดีของเรา การเสียสละ การเสียสละ การทำบุญกุศลของเรามันให้ชีวิตกับคนอื่น เวลาให้ชีวิตกับคนอื่น คนตกทุกข์ได้ยาก เขาเสียสละกันเพื่อความเป็นอยู่ของเขา

แต่นี้วัด วัดเป็นที่อยู่ของผู้ทรงศีล ผู้ทรงศีล ผู้ที่มีความซื่อสัตย์มีความสุจริตในใจของตน ถ้ามีความซื่อสัตย์มีความสุจริตในใจของตน เขาไม่ฝ่าไม่ฝืนใจ ไม่ฝ่าไม่ฝืนธรรมวินัยขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่ฝ่าฝืนธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันอบอุ่น ศีลเป็นรั้วเป็นรอบ รั้วรอบขอบชิดให้หัวใจมันไม่ดิ้นรนจนเกินไปนัก ไม่ให้หัวใจมันดิ้นรน จนเกินไปนัก ถ้ามันไม่ดิ้นรนจนเกินไปนัก มันก็คือมันดีนั่นใจ

ถ้ามันดิ้นรน ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา เราทำความสงบของใจเข้ามาเรามี บ้าน มีรั้ว มีบ้าน ถ้ามีบ้านของเรา ใครทำความสงบของใจเข้ามา ใครทำสมาธิสมาธิเหมือนมัน มีที่อยู่ที่อาศัย ไม่ใช่คนเร่ร่อน จิตใจมันมีบ้านมีเรือนของมัน ที่อยู่อาศัย

ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่มันเกิดขึ้น ปัญญาสุตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา สิ่งที่เรา
ประพฤติปฏิบัติกัน

สุตมยปัญญา สุตมยปัญญาคือการศึกษาเล่าเรียน การฟังก็เป็นสุตมยปัญญา แต่ถ้า
หัวใจของคนมันเบิกบาน หัวใจของคนมันตื่นตัวของมัน มีสิ่งใดเข้าไปสัมผัสมัน มันสร้างสม
ตัวมันเองได้

หน่อของพุทธรูๆ

เราทำไร่ไถนาต้องมีกล้า ถ้ามีกล้าขึ้นมา เราปลูกกล้า เวลามาหวาน นาดำ เขารักษา
หน่อ รักษากล้าให้มันเป็นลำต้นขึ้นมา เวลามาออกทรงมาเป็นข้าว รดที่โคน ผลออกที่ปลาย นี่ก็
เหมือนกัน เราทำประพฤติปฏิบัติของเรา เราชวนชวนของเรา

เวลาอยู่ทางโลก เวลาอยู่ทางโลก เรื่องของโลกๆ เรื่องของโลกเขาใช้สติปัญญา
เหมือนกัน แต่สติปัญญาของโลก เพราะเราเกิดมากับโลก เวลาเราเกิดมากับโลก
นักวิทยาศาสตร์เขาพยายามพัฒนาของเขาเพื่อคุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิตนะ ใครคิดสิ่งใดได้
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ใ้คนคิดได้มันหุงข้าวแทนคนทั้งโลกเลย

คนคิดคนเดียว แต่คนใช้ทั่วโลก นี่ไง แต่คนใช้ทั่วโลกนั้นเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ คนที่คิด
แล้วเขามีสิทธิของเขา เป็นประโยชน์ของเขา นั้นประโยชน์ของเขา แต่คนได้ใช้ทั่วโลก เห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เวลาเป็นผู้สั่งสอนสามโลกธาตุ ตั้งแต่
พรหม ตั้งแต่พรหม วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์ไม่ได้ วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์นรกสวรรค์ไม่ได้ ถ้า
พิสูจน์นรกสวรรค์ไม่ได้ก็เลยไม่เชื่อ

ไม่เชื่อก็ก่อนไม่เชื่อใจ แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ
บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ

คนมันมาจากไหน ถ้าอย่างนั้นธรรมะมันตอบใจเรื่องชีวิตไม่ได้ไง ทำไมคนคิดไม่
เหมือนกัน ทำไมคนมันแตกต่างกัน คนคนเดียวดีเดียวดีเดียวร้าย คนคนเดียว คนเป็นคนดีมากๆ
เลย เวลามาไปคบเพื่อน เพื่อนพาเสีย เสียเลย คนคนเดียวทั้งดีทั้งร้าย มันเป็นอยู่ในคนคนเดียว
เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงสอนใจ มนุสสเปโต มนุสสติรัจฉานโน มนุสสเทโว มนุษย์คนเดียวนั้นแหละ เป็นทั้งสัตว์เดรัจฉาน เป็นทั้งเทวดา เป็นทั้งเปรต เป็นหมดเลย เป็นเพราะอะไร เป็นเพราะกิเลส

เวลากิเลสมันเหยียบย่ำทำลายหัวใจของคนนะ เวลามันเหยียบย่ำทำลายหัวใจของคนทำลายตนเองก่อน ถ้ามันไม่ทำลายตนเองก่อน มันไม่ทำลายคนอื่นหรอก

เวลามันคิดชั่วคิดร้ายมันทำลายตัวมันเองทั้งสิ้น แล้วเราก็มารู้ว่าทำลายตัวเองนะ เพราะคนที่จิตใจมันคิดทำลายเขา มันคิดก่อน พอมันคิดก่อน มันทำลายตัวมันเอง มันไม่รู้ตัวว่ามันทำลายตัวมันเอง

มันต้องชนะตนมันถึงจะชนะคนอื่นได้ ถ้ามันชนะตนไม่ได้ ชนะตนไม่ได้ ถ้าชนะตนไม่ได้ มันจะไปชนะคนอื่นได้อย่างไร ถ้ามันแพ้ มันพ่ายแพ้มาตั้งแต่ต้น กิเลสเหยียบย่ำทำลายมันมาตั้งแต่ต้น แล้วมันก็ซุกไว้ในใจนั้นนะ แล้วพฤติกรรมมันทำอย่างนั้นออกไป

แต่เวลาคนที่เขาเป็นสัจจะเป็นความจริง เห็นไหม เวลาหลวงตาท่านพูด ความคิดเปรียบเหมือนกับท่อนซุง

ความคิดมันจะเกิด เรารู้หมดนะ มันเหมือนท่อนซุงเลย ท่อนซุงมันหนักขนาดไหน กว่าเราจะคิด ท่อนซุงมันหนักขนาดไหน เวลาเราแบกหาม คนเรามันต้องรู้สึกตัวใช่ไหม เพราะเราต้องออกกำลัง จิตก็เหมือนกัน เวลามันคิด มันคิดขึ้นมาอย่างกับท่อนซุงนะ ถ้าสติมันพร้อม เห็นไหม

ถ้าคนที่มันทำลายตัวมันเอง คิดยังไม่รู้ที่คิด มันไม่รู้ว่ามันคิดหรือ มันคิดว่าความคิดเป็นเรา เราพอใจเราจะกระทำ เราทำแล้วมันเป็นประโยชน์ของเราๆ

หลวงตาท่านสอนใจ ไปกว้านเอาฟืนเอาไฟมาเผาตนเอง

ไปกว้านเอาบาปเอากรรมมาทำลายตนทั้งสิ้น ความไปกว้านเอาบาปเอากรรมมาทำลายเรา ยังไม่รู้ตัวนะนะ ยังคิดว่าตัวเองทำดีๆ อยู่ล่ะ เพราะอะไร เพราะผลประโยชน์ของกิเลสไง กิเลสมันจะเหยียบย่ำทำลายไป

ถ้ามันเป็นความจริง เห็นไหม วันพระ เวลาวันพระ วันโกนนี่นะ ชาวพุทธเราไปวัดไปวา ไปวัดไปวาเพื่ออะไร เพื่อฟังธรรมๆ ไง

เวลาฟังธรรมขึ้นมาเป็นประเพณีวัฒนธรรม เวลาพระเทศน์ก็นั่งสัปหงกโง่งงเลย พอพระเอวัง โอ้ย! ตาตื่นเลย อู้ฮู! ได้บุญเยอะ นี่ไง มันเป็นความเชื่อ เป็นประเพณีวัฒนธรรม

แต่ถ้าเป็นความจริง ฟังธรรมๆ สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตกย่ำมันจริงไหม ใช่หรือเปล่า

เวลาหลวงปู่มันท่านเทศน์ ท่านเทศน์เรื่องมุตโตทัยๆ มุตโตทัยก็หัวใจใจ พุทธเรื่องเรานี่ใจของของเราทั้งนั้นนะ จิตก็ของเรา หาไม่เจอ ทำสมาธิไม่เป็น ความคิดก็ความคิดของเราๆ กิเลสก็เป็นเรา เราเป็นกิเลส กิเลสเป็นเรา ทำอะไรไม่ได้เลย

มันสะท้อนกิเลส มันสะท้อนสิทธิของเราใจ สิทธิเสรีภาพ ต้องมีความเสมอภาค เสมอภาคตรงไหน เสมอภาคอะไร นี่ความเสมอภาคไ้

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ มันน้อยสันโดษ อ่อนน้อมถ่อมตน อ่อนน้อมถ่อมตนไ้ การอ่อนน้อมถ่อมตนมันจะมีสติปัญญาอย่างน้อยแค่ไหน เราอ่อนน้อมถ่อมตนของเรา เราเปิดหูของเรา เราต้องการสัจจะความจริงของเรา

สิ่งที่เราคิดไม่ได้ ถ้ามันมีสิ่งใดกระเทือนใจ มันคิดของมันได้ไ้ ถ้ามันคิดของมันได้ มันจะฝึกหัดในหัวใจของเราไ้ นี่ปัญญาจากข้างนอกทั้งนั้นนะ

สุตมยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการศึกษา ปัญญาจากการกระทำ แล้วโลกจะเจริญด้วยปัญญา ต้องมีการศึกษาแน่นอน แต่ศึกษาแล้วศึกษาเพื่อโลกไ้ ถ้าคนเป็นคนดีนะ ศึกษาแล้วมีวิชาการที่ดีนะ มันทำเพื่อประโยชน์กับโลกนะ โอ้ย! คนดีมากๆ เลย

ถ้ามีปัญหาขึ้นมา ถ้าเป็นคนโกงนะ มันโกงหมดประเทศ โกงหมดโลกเลย เขาถึงว่าเขาคนดีก่อนไ้ แล้วขยันหมั่นเพียร คนมีสติปัญญาฝึกหัดได้

โดยธาตุของมัน ถ้ามันเป็นความดีของมัน ความดีของมัน คุณสิ พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ท่านสร้างของท่านมาๆ สร้างของท่านจนเต็มเปี่ยม

พูดทุกวันนี้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อุทกดาบส อาฬารดาบส “มีความรู้เหมือนเรา มีความเห็นเหมือนเรา”

มีความรู้เหมือนเรา มีความเห็นเหมือนเรา เท่ากับอาจารย์สอนได้ เก่งมาก ถ้าเจ้าชาย สิทธัตถะเชื่อเขานะ ศาสนาพุทธไม่มี ก็มานสมาบัติไ้ แล้วคนนะ คนเราไปฝึกไปหัด แล้ว อาจารย์ยกย่องขนาดนั้นนะ หลงไหม

นี่อาจารย์เชิดชูขนาดนั้นนะ แต่เพราะบุญกุศลนี้ไง ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ไ้ เพราะท่านสร้างสมของท่านมา จิตใจท่านมั่นคงหนักแน่น แล้วสิ่งที่เป็นสุภาพบุรุษเป็นความจริง เขายกย่องสรรเสริญ เขาเชิดชูขนาดไหน ก็เราศึกษากับเขา สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ก็ทำได้ ทั้งสิ้น แล้วมันฆ่ากิเลสตรงไหนล่ะ

นี่มันต่างกันตรงนี้ไง ไ้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เขาสิ้นกิเลสเขาแล้ว เขาทำของเขาแล้ว สมบูรณ์แบบของเขาแล้ว นี่เป็นศาสนานะ เป็นคนมีชื่อเสียงด้วยนะ เป็นคนที่คนเคารพนับถือ ด้วย เจ้าชายสิทธัตถะเป็นลูกศิษย์มาศึกษา ใครรู้จัก ไม่มีใครรู้จักเลย คนไม่เห็นหน้าเลย แต่ ปัญญาท่านเหนือกว่า ท่านไม่เชื่อๆ เขายกย่องขนาดไหนไม่เชื่อ ไม่เชื่อ มาค้นคว้าเอง เวลา ค้นคว้าเองค้นคว้าจากหัวใจ ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีลเป็นรั้วรอบขอบชิด คนนะ เวลามันคิดดีคิดชั่ว คนเวลามันคิดนะ ถ้ามีสติปัญญานะ มันชอบ มันกระหาย มันรุนแรงไง ความคิดที่มันสั้นไหวหัวใจ มันคิดขึ้นมาจากใจเรา ทำไม่เอ็งไม่รู้วะ

แล้วเวลามันโกรธ เวลามันหลงไป ออนไลน์โนนให้เขาๆ เขามาหลอก ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ โอนให้เขาหมดเลย มึงไปเชื่อเขาได้อย่างไรวะ เห็นไหม ถ้ามันคิดนะมันคิดได้ ถ้ามัน คิดมีสติปัญญามันเท่าทัน

ถ้ามันคิด ถ้ามีสติปัญญามันเท่าทันความคิด ความคิดมันเกิด เกิดอย่างไร เชื่อเขาหรือ เป็นจริงหรือ กาลามสูตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการนะ อนุปฺพฬิกถา เวลาคนเข้ามาให้
เขาทำทานก่อน ให้ไปทำทานเพื่อให้จิตใจเขาเป็นสาธารณะ คนที่เสียสละได้ คนที่ฟังความเห็น
ของคนอื่นได้ คนที่คบบัณฑิตได้ รู้จักเสียสละ ถ้าเสียสละ หัวใจมันเปิดฟัง ถ้าไม่เสียสละ ของกูๆ
ของกูก็มีความคิดกู หัวใจของกู กูแน่ กูไม่ฟังมึง ไม่มีสิทธิหรอก

ทาน เวลาให้เสียสละทานก็ไปเกิดบนสวรรค์ พอเกิดบนสวรรค์ขึ้นมา ให้ถือนกขัมมะ
นกขัมมะจิตใจควรแก่การงาน จิตใจควรแก่การงาน

ไอ้พวกเราจิตใจมีแต่ความสกปรกโสโครก จะฟังอริยสัจ จะไปนิพพาน

นิพพานมาจากไหน

ทาน ศีล ภาวนา ถ้ามีระดับของทานให้อนุปฺพฬิกถา สอนให้เขาเสียสละทาน เสียสละ
ทานของเขา ให้เขาฟังเหตุฟังผล ฟังเหตุฟังผลของเขา ถ้ามันสัจจะความจริงใจ

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ทำคุณงามความดีนะ ถ้าตายจากมนุษย์ มันก็เกิดเป็นมนุษย์อย่างต่ำ เกิดเป็นเทวดา
เป็นอินทร์ เป็นพรหม แต่เวลานักปฏิบัติไม่ต้องการ เพราะเทวดา อินทร์ พรหมมันต้องเสวยภพ
เสวยชาติระยะเวลานานมาก กว่าจะมาเกิดเป็นมนุษย์ กว่าจะปฏิบัติอีก ศาสนาไปถึงไหนแล้ว
ไม่รู้ ถ้าคนเชื่อ

ไอ้ไม่เชื่อ ไม่เชื่อก็ไม่เป็นไร มันเป็นสิทธิ์ เรื่องของมึง ไม่เชื่อก็ไม่เชื่อ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ขึ้นมา เวลาจะประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ท่านจะให้ปฏิบัติ
ท่านวัดกันตรงนี้ไง

ความเชื่อเป็นความเชื่อนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่ากราก็เพื่อรู้
สัตว์ชนสัตว์ ถ้าเขาเป็นชาวโลก ให้เขามีศรัทธา ศรัทธาความเชื่อ แต่เวลาปฏิบัติ กาลามสูตร
อย่าเชื่อแม้แต่อาจารย์ของตน อย่าเชื่อใครทั้งสิ้น เป็นสมาธิหรือไม่ ถ้าเป็นปัญญา ปัญญาอะไร

คนถ้าไม่เห็นความจริง น้ำกับน้ำมันเข้ากันไม่ได้ ปัญญาของโลกมันเจือไปด้วยสมุทัย ปัญญาของโลกที่มีสติปัญญามากน้อยขนาดไหน คนที่จะเป็นศาสตราจารย์ดอกเตอร์อะไรต่างๆ ก็แล้วแต่ เขาต้องมีตัวตนของเขา

ความเป็นตัวตนของเขา ความคิดเกิดบนตัวตนนั้นนะ โลภียปัญญา ทำความสงบของใจเข้ามาๆ ทำความสงบของใจเข้ามา ความคิดมันต้องดับหมด ความคิดดับหมดเพราะอะไร เพราะถ้าความคิดไม่ดับมันก็เป็นสมาธิไม่ได้ไง ถ้าสมาธิ ก็เลสมันเบาบางลง มันก็เข้าสู่สมาธิในเวลาเข้าสู่สมาธิ แล้วฝึกหัดตรงนี้ ตรงที่ว่าภาวนามยปัญญา โลกุตตรปัญญามันเกิดอย่างไร

โลกุตตรปัญญามันเกิดขึ้น มันมีความแตกต่างกับโลภียปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นจากนักวิชาการ จากการศึกษากจากการค้นคว้า จากนักปราชญ์ทั้งสิ้นนะ โลภียปัญญาทั้งสิ้น โลภียปัญญาทั้งสิ้นเพราะมีตัวตนของเรา แล้วมันก็มีข้อมูลอยู่ในโลกนี้ พิจารณาวิเคราะห์ต่อยอดกันไปไง แล้วมันก็อยู่ในโลกนี้ไง

นี่ไง หม้อหุงข้าวไฟฟ้าไง คิดแล้วคนใช้ทั้งโลกไง แล้วคนก็พิสูจน์ตรวจสอบได้ไง แต่อาหารของใจ ใจที่มันต้องการอาหารไม่มีใครรู้ได้

ถ้ามีคนรู้ได้ เห็นไหม ถ้าวันพระ วันพระผู้ประเสริฐ พระคือหัวใจที่ประเสริฐ พระจากหัวใจ ถ้าพระเป็นผู้ประเสริฐ ขึ้นมา มันจะประเสริฐขึ้นมามันต้องมีภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการภาวนา

แล้วเกิดจากการภาวนา มันภาวนากันอย่างไร มันภาวนาอะไร แล้วภาวนาอะไร

ครูบาอาจารย์ท่านสอนไง เวลาสอนเรานะ เวลาอ่อนน้อมถ่อมตน ถ้ามีศีล มีสมาธิ เราก็อ่อนน้อมถ่อมตนของเรา คำว่า “อ่อนน้อมถ่อมตน” คือมันรักษาหัวใจ รักษาสมาธินี้ไว้ เราไม่กระด้าง เราไม่ได้แย้งอะไรทั้งสิ้น เราจะรักษาหัวใจของเรา แล้วฝึกหัดค้นคว้า

หาจากที่ไหนไม่ได้หรอก พระไตรปิฎกมันก็เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ของเราแน่นอน ศึกษามาอย่างไร จำมาอย่างไรก็ไม่ใช่ของเรา แต่ถ้าจะเป็นของเรา นี่มันจะเกิด

เวลาเกิดศีล สมาธิ เกิดปัญญาขึ้น ปัญญาเกิดจากการภาวนา นี่ภาวนามยปัญญา
ปัญญาเกิดจากการภาวนา

ถ้าเกิดจากการภาวนา อะไรภาวนา

จิตตภาวนา จิตเป็นผู้ภาวนา จิตเป็นผู้ที่ค้นคว้า ไม่ใช่สมอง

ถ้าเป็นสมอง เป็นต่างๆ มันเป็นอดีตอนาคตทั้งสิ้น เพราะจิตอยู่ที่นี่ เวลาคลื่นพลังงาน
ไฟฟ้ากว่าจะไปถึงสมอง กระตุ้น กระตุ้นสมองก็คิด นี่มันเรื่องโลกๆ ทั้งสิ้น มันผ่านโลกหมดนะ

แต่ถ้าเป็นภาวนามยปัญญามันเกิดจากจิต เกิดจากจิตตภาวนา เกิดภาวนามยปัญญา
แล้วเกิดจากจิตนั้นเท่านั้น เกิดจากจิตที่ผู้ที่จะทำได้เท่านั้น จิตดวงอื่นก็รู้ด้วยไม่ได้ แต่เวลาคนที่
ทำสมาธิกันได้แล้วรู้ได้

การทำสมาธิกัน เหตุการณ์อย่างนั้น การกระทำอย่างนั้น ขณะจิตอย่างนั้น ถ้าใครไม่เคย
เห็น ใครไม่เคยเป็น พวดให้ร้อย ให้พุดอย่างไรก็พุดไม่ได้ พุดอย่างไรก็พุดไม่ถูก ไม่มีทางเป็นไปได้
แต่คนที่ไปไปแล้วนะ จะพุดให้ผิดมันก็ไม่ผิด มันต้องถูกวันยังค่ำ เพราะอะไร เพราะความรู้จริง
อันนั้น ถ้าความรู้จริงอันนั้น เห็นไหม

วันนีวันพระ วันพระถ้าเราตื่นตัว เราไม่หลับไหลไปกับกิเลสตัณหาความทะยานอยาก
เราจะมีโอกาสชวนชวายุของเรา เช่น มาวัดมาวา เราก็มาสร้างความเข้มแข็งศรัทธาความเชื่อให้
มั่นคงของมันไป แล้วถ้าพอทำแล้ว สิ่งที่ยั่งยืนในหัวใจนี้ไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ไครยกย่อง
สรรเสริญ ใครเชิดชู ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ มันไม่จริง

เราก็สร้างของเราขึ้นมา เวลาสร้างขึ้นมา สัจจะความจริง ที่เรามาสร้างบุญกุศลของเรา
ให้มั่นคงของเราขึ้นมา แล้วพิสูจน์จากใจดวงนี้ ทุกข์ก็ทุกข์จากใจดวงนี้ เวลามันจะสิ้นกิเลสก็สิ้น
จากใจดวงนี้ ไม่ใช่สิ้นจากใจของใครทั้งสิ้น สิ้นจากใจเรานี่แหละ ถ้าสิ้นจากใจเรา เราก็ค้นคว้า
หาหัวใจของเรา จิตตภาวนา ไม่ใช่ใช้สมอง ใช้ความคิด แล้วก็ได้แย้งไป

ธมฺมสากจุณา การคุยธรรมะกันเป็นมงคลชีวิตนะ เป็นมงคลอย่างยิ่ง แม้แต่พุทธะ อนาถปิณฑิกเศรษฐีได้ฟังคำเดียวว่าพุทธะ นอนไม่ได้เลย จะต้องไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น

ถ้าเราคุยกันเป็นธรรมมันเป็นสุภาพบุรุษไง เราฟังเหตุฟังผล หลวงตาท่านสอนประจำนะ เหตุและผล เหตุผลของใครที่มันหนักแน่น มันมั่นคงกว่า เราต้องฟังเหตุนี้ เราไม่ใช่หมาบ้า จะเอาชนะคะคานกันอย่างเดียว

หมาบ้าเท่านั้นมันกัดไม่เลือกหน้า แล้วกัดไม่เลือก กัดไปทำไม กัดไปว่าหมาบ้าเว้ย...ไร้สาระ

เราต้องฟังเหตุฟังผล ถ้าเหตุผลของเรามันอ่อนแอนะ เราก็เปลี่ยนความคิดสิ แสวงหาของเราสิ พยายามกระทำของเราสิ ให้มันเกิดขึ้นมาเป็นความจริงของเราสิ ถ้ามันเกิดขึ้นเป็นความจริงของเรา ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา เกิดจากจิตนั้นมีศรัทธามีความเชื่อ มีความมั่นคงแล้วค้นคว้าแสวงหา

กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อจากการกระทำนี้ จริงหรือไม่จริง ใช่หรือไม่ใช่ พิสูจน์ตรวจสอบของเราไป มันจะเป็นผลของเรา มันจะเป็นการกระทำของเรา แล้วมันจะเป็นสันติภูมิโก รู้ท่ามกลางหัวใจดวงนี้ เอวัง